

OT JAVOBLARI (180 ta)

1. **/dev** – qurilmalar.
2. **/proc** – jarayon ma'lumotlari.

A

3. **Access matrix** – kim nimaga kira oladi.
4. **ACL** – ruxsatlar ro'yxati.
5. **Aging** – starvationni kamaytiradi.
6. **Ahamiyati** – resurslarni samarali boshqaradi.
7. **Android** – mobil qurilmalar uchun.
8. **Android yadrosi** – Linux.
9. **Aniqlash** – deadlock mavjudligini topish.
10. **Aniqlash jarayoni** – autentifikatsiya.
11. **Aniqlash vositasi** – antivirus.
12. **Asosiy foydalanuvchi** – foydalanuvchi va dasturlar.
13. **Asosiy maqsad** – qulay va samarali ishlash.
14. **Asosiy sharti** – resursni o'zaro kutish.
15. **Asosiy til** – Java/Kotlin.
16. **Asosiy vazifasi** – apparat va foydalanuvchi o'rtasida vositachilik qilish.
17. **Asymmetric** – bosh va yordamchi CPU.
18. **Atributlar** – nomi, hajmi, ruxsatlar.
19. **Audit** – xavfsizlik nazorati.
20. **Autentifikatsiya** – foydalanuvchini aniqlash.
21. **Avtorizatsiya** – ruxsat berish.

B

22. **Backup** – zaxira nusxa.
23. **Bartarf etish** – resurslarni qayta taqsimlash.
24. **Batch OS** – navbat asosida.
25. **BIOS vazifasi** – yuklashni boshlash.
26. **Bir nechta oqim** – parallel ishlash.

- 27.**Blocked** – resursni kutadi.
- 28.**Blue Screen** – Windows kernel xatosi.
- 29.**Bootloader** – OTni yuklaydi.

C

- 30.**Cache** – tezlashtirish.
- 31.**Capability list** – obyekt ruxsatlari.
- 32.**Cgroup** – resurs nazorati.
- 33.**CLI** – buyruq satri interfeysi.
- 34.**CLI afzalligi** – tez va resurs kam.
- 35.**Container** – izolyatsiyalangan muhit.
- 36.**Context switch** – jarayon almashinuvi.
- 37.**Critical section** – umumiy resurs qismi.
- 38.**Cron** – rejalashtirilgan vazifa.

D

- 39.**Daemon** – fon jarayoni.
- 40.**Deadlock** – jarayonlar o‘zaro kutib qolishi.
- 41.**Decryption** – shifrnı ochish.
- 42.**Device file** – qurilma fayli.
- 43.**Dispatcher** – CPU topshiradi.
- 44.**DMA** – CPU siz ma’lumot uzatish.
- 45.**Docker** – konteyner platformasi.
- 46.**Drayver** – qurilma bilan OTni bog‘laydi.
- 47.**Drayversiz qurilma** – bo‘lmaydi.
- 48.**Dual boot** – ikki OT.

E

- 49.**Encryption** – shifrlash.
- 50.**Eng quyi daraja** – apparatga yaqin kernel.
- 51.**Exec** – dasturnı ishga tushiradi.
- 52.**External** – bo‘sh joylar tarqoq.

F

- 53.**FAT** – oddiy fayl tizimi.
- 54.**Fault tolerance** – nosozlikka chidamli.
- 55.**Fayl tizimi** – fayllarni saqlash usuli.
- 56.**FIFO** – birinchi kelgan birinchi bajariladi.
- 57.**File descriptor** – fayl identifikatori.
- 58.**Firmware** – qurilma dasturi.
- 59.**Fork** – yangi jarayon yaratadi.
- 60.**Fragmentatsiya** – xotira parchalanishi.
- 61.**Full backup** – to‘liq nusxa.

G

- 62.**GRUB** – Linux bootloader.
- 63.**GUI** – grafik interfeys.
- 64.**GUI qulayligi** – oson tushuniladi.

H

- 65.**Hibernate** – xotirani diskka yozish.
- 66.**Himoyalash** – ruxsatsiz kirishni oldini oladi.
- 67.**Hisoblanadi** – tizimli dastur.
- 68.**Holatlari** – new, ready, running, blocked, terminated.
- 69.**Hot swap** – o‘chirmay almashtirish.

I

- 70.**I/O boshqarish** – kiritish/chiqarishni nazorat qilish.
- 71.**I/O menejer** – qurilmalar ishini boshqaradi.
- 72.**I/O qurilmalar** – klaviatura, monitor, printer.
- 73.**Incremental** – o‘zgarishlar nusxasi.
- 74.**Init** – birinchi jarayon.
- 75.**Inode** – fayl ma’lumoti.
- 76.**Internal** – ajratilgan ichida bo‘sh joy.
- 77.**Interrupt** – uzilish signali.

78. **IPC** – jarayonlararo aloqa.

J

79. **Jarayon** – bajarilayotgan dastur.

80. **Journaling** – tez tiklash.

81. **Joylashuvi** – apparat va dasturlar orasida.

K

82. **Kernel mode** – to‘liq ruxsat.

83. **Kernel panic** – yadro xatosi.

84. **Kernel space** – yadro hududi.

85. **Kernel thread** – yadro darajasida.

86. **Kernel vazifasi** – resurslarni boshqarish.

87. **Ketma-ket qurilma** – magnit lenta.

88. **Komponentlar** – kernel, shell, fayl tizimi.

89. **Konteyner** – yengil virtualizatsiya.

L

90. **Linux** – ochiq kodli OT.

91. **Linux interfeysi** – CLI va GUI.

92. **Linux ustunligi** – bepul va xavfsiz.

93. **Linux yadrosi** – Linux Kernel.

94. **Load balancing** – yukni taqsimlash.

95. **Loadable module** – dinamik yadro moduli.

96. **Log fayl** – hodisalar yozuvi.

M

97. **Mijoz-server** – xizmat ko‘rsatuvchi model.

98. **Mikro yadro** – barqarorroq.

99. **Mobil OT** – Android, iOS.

100. **Monolit yadro** – hamma xizmatlar yadroda.

101. **Mount** – ulash.

102. **Multiprocessing** – bir nechta CPU.

- 103. **Multitasking** – bir vaqtda bir nechta vazifa.
- 104. **Multitasking** – bir vaqtda ishlar.
- 105. **Multithreading** – tezlik va samaradorlik.
- 106. **Mutex** – o‘zaro bloklash.

N

- 107. **Namespace** – izolyatsiya.
- 108. **Non-preemptive** – o‘zi tugaydi.
- 109. **NTFS** – xavfsizlik va jurnal.
- 110. **NUMA** – notekis xotira kirishi.

O`

- 111. **O‘rganish obyekti** – OT ishlash prinsiplari.
- 112. **Operatsion tizim** – kompyuter resurslarini boshqaruvchi tizimli dastur.
- 113. **Oqim (thread)** – jarayon ichidagi eng kichik bajarilish birligi.
- 114. **OTsiz** – kompyuter ishlamaydi.
- 115. **OTsiz kompyuter** – ishlamaydi.

P

- 116. **Page fault** – sahifa RAMda yo‘q.
- 117. **Paging** – sahifalab xotira.
- 118. **PCB** – jarayon ma’lumoti.
- 119. **Power management** – energiya boshqaruvi.
- 120. **Preemptive** – majburiy to‘xtatish.
- 121. **Priority scheduling** – ustuvorlik asosida.
- 122. **Protection domain** – ruxsat sohasi.

R

- 123. **RAID 0** – tezlik, himoya yo‘q.
- 124. **RAID 1** – nusxalash.
- 125. **RAID 5** – tezlik + xavfsizlik.
- 126. **Ready** – CPU ni kutadi.
- 127. **Real-time OS** – real vaqt tizimlari.

- 128. **Reference monitor** – kirishni nazorat.
- 129. **Rejalashtirish** – CPU vaqtini taqsimlash.
- 130. **Response time** – javob vaqti.
- 131. **Root** – eng yuqori foydalanuvchi.
- 132. **Round Robin** – vaqt kvanti asosida.
- 133. **Ruxsat berish** – avtorizatsiya.

S

- 134. **Safe mode** – minimal yuklash.
- 135. **Sandbox** – izolyatsiya muhiti.
- 136. **Scheduler** – jarayon tanlash.
- 137. **Segmentation** – mantiqiy bo‘limlash.
- 138. **Semaphore** – sinxronizatsiya vositasi.
- 139. **Shell vazifasi** – buyruqlarni bajarish.
- 140. **Sleep** – vaqtincha to‘xtash.
- 141. **SMP** – teng protsessorlar.
- 142. **Spooling** – navbatlab chiqarish.
- 143. **Starvation** – jarayon uzoq kutadi.
- 144. **State diagram** – holatlar o‘zgarishi.
- 145. **Superuser huquqi** – to‘liq nazorat.
- 146. **Swapping** – RAM ↔ disk.
- 147. **Syslog** – log tizimi.
- 148. **System call** – yadroga murojaat.
- 149. **Systemd** – xizmat boshqaruvi.

T

- 150. **TCB** – ishonchli baza.
- 151. **Tezkor xotira** – RAM.
- 152. **Thread pool** – oldindan yaratilgan oqimlar.
- 153. **Throughput** – bajarilgan ishlar soni.
- 154. **Time-sharing** – vaqt bo‘lish.

- 155. **To‘g‘ridan-to‘g‘ri** – disk.
- 156. **Trap** – dasturiy uzilish.
- 157. **Turlari** – batch, time-sharing, real-time va boshqalar.
- 158. **Turnaround** – umumiy bajarilish vaqti.
- 159. **Type-1** – apparatda bevosita.
- 160. **Type-2** – OT ustida.

U

- 161. **UEFI** – zamonaviy BIOS.
- 162. **UNIX mashhurligi** – barqarorlik.
- 163. **UNIX xususiyati** – ko‘p foydalanuvchilik.
- 164. **User mode** – cheklangan ruxsat.
- 165. **User space** – foydalanuvchi dasturlari.
- 166. **User thread** – tez, lekin cheklangan.
- 167. **Ustuvorlik** – jarayon muhimlik darajasi.

V

- 168. **Vazifalari** – jarayon, xotira, fayl, I/O boshqarish.
- 169. **Virtual mashina** – virtual kompyuter.
- 170. **Virtual xotira** – diskdan RAM sifatida foydalanish.
- 171. **Virtualization layer** – apparatni abstraktsiya qiladi.

W

- 172. **Waiting time** – kutish vaqti.

X

- 173. **Xavfsizlik maqsadi** – ma’lumotni himoyalash.
- 174. **Xotira boshqaruvi** – joy ajratish va nazorat.
- 175. **Xotira turlari** – RAM, ROM, Cache.

Y

- 176. **Yadro** – Kernel.
- 177. **Yangilash** – xavfsizlik va barqarorlik.
- 178. **Yuklanadi** – kompyuter yoqilganda.

179. **Yuklash jarayoni** – booting.

Z

180. **Zombie** – tugagan, o‘chmagan jarayon.